

Екологічне право в Україні

Підготувала:
Студентка ІІ-Д
групи
Черцова Юлія

ЗМІСТ:

- ▶ Вступ
- ▶ Екологічне право
- ▶ Норми екологічного права регулюють
- ▶ Права кожного громадянина України
- ▶ Загальні обов'язки громадян передбачені Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища»
- ▶ Юридична відповідальність
- ▶ Кримінальна відповідальність за екологічні злочини
- ▶ Адміністративна відповідальність
- ▶ Висновок
- ▶ Список використаних джерел інформації

ВСТУП

- ▶ У наш час захист навколишнього середовища висувається на перший план. Наслідки недостатньої уваги нашою державою до екологічної проблеми можуть бути катастрофічними. Мова йдеться не тільки про благополуччя нашого народу, а й про його виживання. Особливо тривожно те, що руйнування природного середовища може виявитися незворотною.
- ▶ В умовах інтенсивного використання природних ресурсів та їх відновлення, формування ринкових відносин в економіці України, екологічної обстановки, яка останнім часом загострилася, важливого значення набуває проблема чіткого визначення в законодавстві екологічних прав та обов'язків громадян, меж їх здійснення, основних форм охорони і захисту порушених екологічних прав.

ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО

- ▶ Екологічне право - це сукупність правових норм, що регулюють суспільні відносини з охорони навколишнього природного середовища і раціонального використання природного середовища і раціонального використання природних ресурсів. Ця самостійна галузь права яка регулює відносини, що виникають у результаті взаємодії суспільства та навколишнього природного середовища .
- ▶ Суб'єктами екологічних відносин є сторони, між якими вони виникають. Об'єктом може бути як об'єкт природи в цілому, так і його частина.
- ▶ Земля належить до основних природних об'єктів і входить до складу єдиної екологічної системи як невід'ємна її частина. Однак землю слід розглядати у двох аспектах: як сукупність усіх природних багатств (планета) і як поверхневий ґрунтовий шар землі, який виконує екологічні, культурно-оздоровчі функції.
- ▶ Суб'єктами екологічного права є народ України, територіальні громади, фізичні і юридичні особи, громадські, міжнародні і релігійні об'єднання, іноземні держави та ін. Суб'єкти екологічного права мають характерні ознаки: вони наділені юридичними правами та обов'язками; реально здатні брати участь в екологічних правовідносинах.

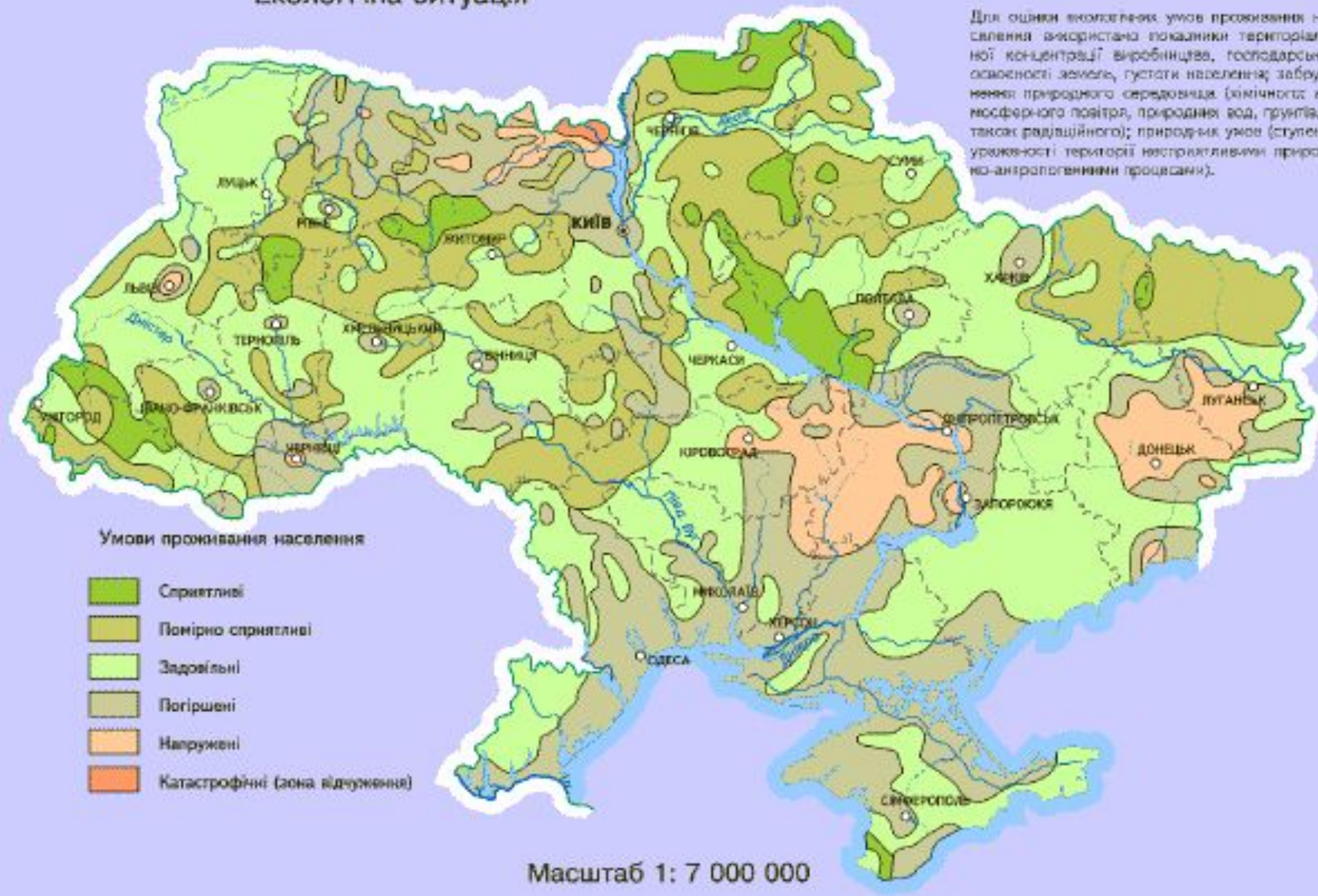
Норми екологічного права регулюють:

- Конституція України
- Закон про охорону навколишнього середовища;
- "Земельний кодекс України" ;
- "Кодекс України про надра"
- "Про охорону навколишнього природного середовища";
- "Про тваринний світ" ;
- "Про природнозаповідний фонд" ;
- "Про охорону атмосферного повітря" ;
- "Лісовий кодекс України" ;
- "Водний кодекс України"

Екологічна ситуація

Для оцінки екологічних умов проживання населення використано показники територіальної концентрації виробництва, господарської освоєності земель, густоти населення; забруднення природного середовища (кількість атмосферного повітря, природних вод, ґрунтів, а також радіаційного); природних умов (ступінь уривчастості території несприятливими природно-антропогенними процесами).

► **Кожний громадянин України має право на:**

- а) безпечне для його життя та здоров'я навколишнє природне середовище;
- б) участь в обговоренні та внесення пропозицій до проектів нормативно-правових актів,, будівництва і реконструкції об'єктів, які можуть негативно впливати на стан навколишнього природного середовища;
- в) участь в розробці та здійсненні заходів щодо охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання природних ресурсів;
- г) здійснення загального і спеціального використання природних ресурсів;
- г) вільний доступ до інформації про стан навколишнього природного середовища (екологічна інформація) та вільне отримання, використання, поширення та зберігання такої інформації, за винятком обмежень, встановлених законом;
- д) одержання екологічної освіти;
- е) подання до суду позовів до державних органів,, організацій і громадян про відшкодування шкоди, заподіяної їм здоров'ю та майну внаслідок негативного впливу на навколишнє природне середовище.

Законодавством України можуть бути визначені й інші екологічні права громадян.

ЗАГАЛЬНІ ОБОВ'ЯЗКИ ГРОМАДЯН ПЕРЕДБАЧЕНІ ЗАКОНОМ УКРАЇНИ «ПРО ОХОРОНУ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА»:

- ▶ Берегти природу, охороняти, раціонально використовувати її багатства;
- ▶ Здійснювати діяльність з дотриманням вимог екологічної безпеки, екологічних нормативів та лімітів природовикористання;
- ▶ Не порушувати екологічні права і законні інтереси інших суб'єктів;
- ▶ Вносити плату за спеціальне природовикористання;
- ▶ Сплачувати штрафи за екологічні правопорушення;

2. Спеціальні обов'язки громадян

а. Обов'язки майнові:

- ▶ Своєчасно вносити плату за забруднення навколишнього природного;
- ▶ Проводити заходи щодо попередження негативного впливу діяльності на стан навколишнього середовища (забруднення, засмічення, виснаження);
- ▶ Запроваджувати новітні технології, устаткування та методи діяльності спроможної негативно впливати на стан навколишнього природного середовища і здоров'я людей.

б. Обов'язки немайнові:

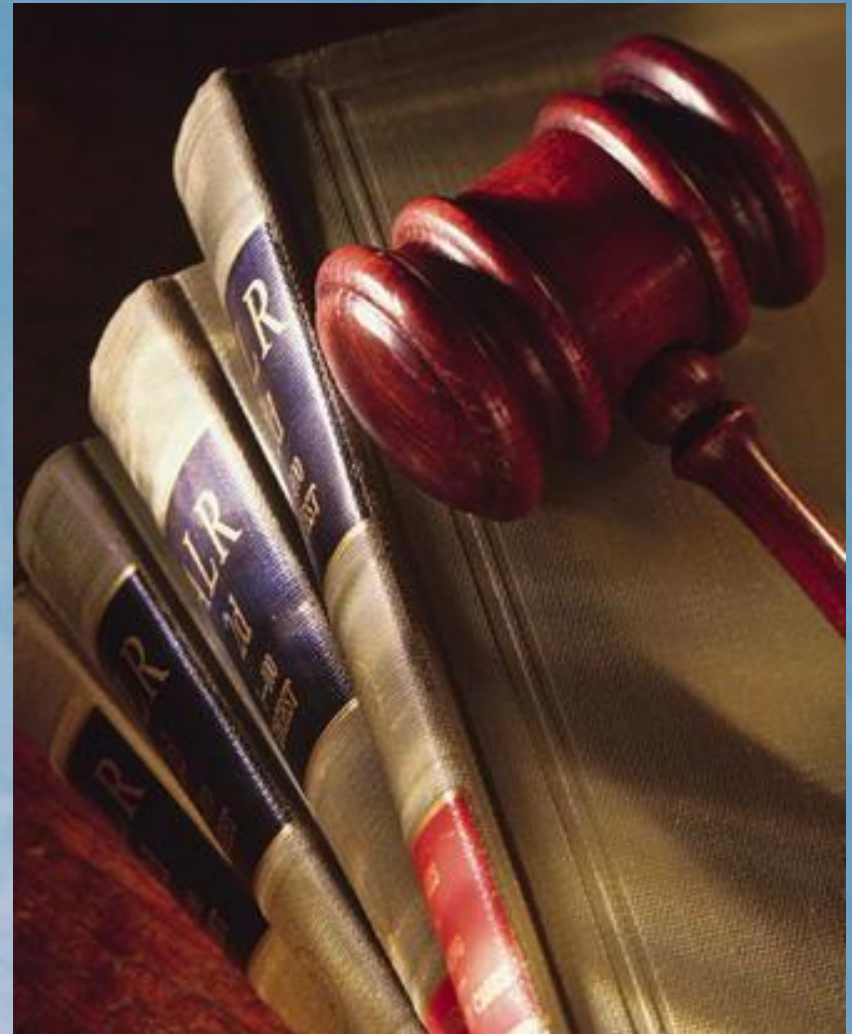
- ▶ Одержувати дозволи на здійснення діяльності, спроможної негативно впливати на стан навколишнього природного середовища, здоров'я людей;
- ▶ Передавати екологічно небезпечні об'єкти на екологічну експертизу;
- ▶ Надавати органам екологічного контролю відомості про характер екологічно небезпечної діяльності;

ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

- ▶ Юридична відповідальність - один із найважливіших правових засобів забезпечення дотримання екологічного законодавства (екологічної законності) та екологічних прав громадян і юридичних осіб, підтримання в державі і суспільстві належного екологічного правопорядку.
- ▶ Підставою для застосування такої відповідальності є факт вчинення екологічного правопорушення, тобто винної, протиправної поведінки, яка порушує встановлений нормами права екологічний правопорядок.

КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЕКОЛОГІЧНІ ЗЛОЧИНИ

- ▶ Кримінальна відповідальність в екологічній сфері - це найсуворіший вид відповідальності. Підставою для її застосування є вчинення екологічного злочину, тобто найнебезпечнішого екологічного правопорушення, відповідальність за яке передбачено Кримінальним кодексом України.
- ▶ Злочином у екологічній сфері визнається передбачене Кримінальним кодексом України суспільне небезпечне діяння (дія або бездіяльність) в екологічній сфері.
- ▶ У чинному Кримінальному кодексі України міститься понад двадцять статей, що встановлюють кримінальну відповідальність за злочини, які безпосередньо стосуються екологічної сфери і які можна визначити як екологічні.

- Екологічні правопорушення залежно від об'єкта посягань
  - У галузі використання природних ресурсів (природоресурсові), земельні, надрові (гірничі), водні, лісові та фауністичні (тваринні), флорні (рослинні) та атмосферні;
  - У галузі охорони навколишнього середовища (природоохоронні):
  - Правопорушення за окремими інститутами екологічного законодавства:
  - У галузі екологічної безпеки (екологонебезпечні):

ХІМІЧНІ ВИКИДИ

- ▶ Значна частина об'єктів нехімічних галузей промисловості, де в технологічних процесах застосовуються небезпечні речовини і мають місце хімічні перетворення (целюлозно-паперова, текстильна, харчова, металургійна промисловість, комунальні підприємства).

ЧІНІ ВИКИДИ

- ▶ Дослідницькі центри, склади (сховища) і термінали, транспортні засоби та трубопроводи

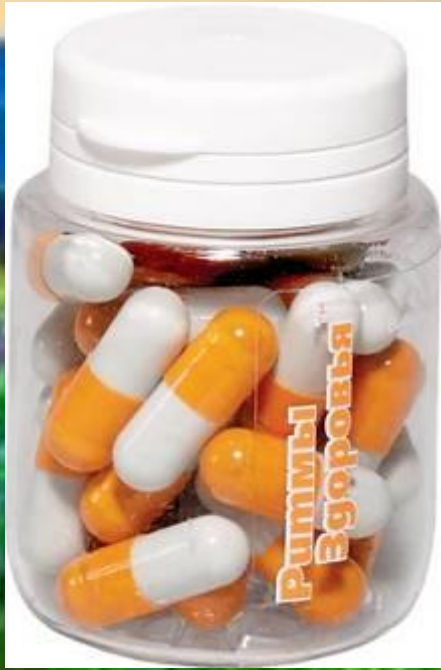
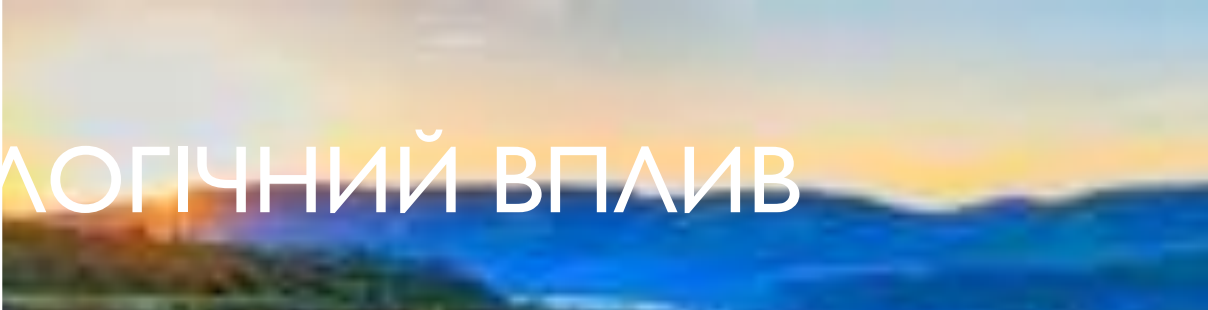

ХІМІЧНІ ВИКИДИ

- ▶ Військово-хімічні об'єкти (склади і полігони, заводи по знищенню хімічних боєприпасів, спецтранспорт, склади і об'єкти ракетних палив).

ЛОГІЧНИЙ ВПЛИВ

ВИЧНЕ ВПЛИВ(ШУМ)

- ▶ визначення характеристик шуму: рівня шуму, рівня звукового тиску, еквівалентного рівня звуку, інфразвуку на робочих місцях і промислових зонах
- ▶ визначення характеристик вібрації: рівня загальної вібрації локальної вібрації, коректированих та еквівалентних рівнів на території житлової забудови, у житлових і громадських будівлях, на робочих місцях і промислових зонах.
- ▶ визначення шумових характеристик всіх категорій джерел шуму (транспортного, залізничного, повітряного, промислового).

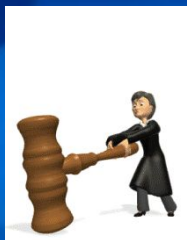
- Фактори, які впливають на довкілля

- Екологічний підхід

- Екологічне ведення

Споживче відношення до навколишнього середовища

АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

- ▶ Адміністративна відповідальність за екологічні правопорушення - найпоширеніший вид юридичної відповідальності в екологічній сфері. Підставою для її застосування є адміністративні екологічні правопорушення, різні види і склади яких передбачено Кодексом України про адміністративні правопорушення.
- ▶ У Кодексі України про адміністративні правопорушення найбільша кількість статей (понад сорок), у яких передбачається відповідальність за екологічні правопорушення, міститься в сьомій главі «Адміністративні правопорушення в галузі охорони природи, використання природних ресурсів, охорони пам'яток історії та культури»

АДМІНІСТРАТИВНІ СТЯГНЕННЯ

- ▶ Адміністративні стягнення, які застосовуються до правопорушників:
  - штраф;
  - вилучення об'єктів правопорушення;
  - позбавлення права займатися спеціальною діяльністю;
  - конфіскація знарядь правопорушення;
  - обмеження, зупинення, припинення діяльності чи експлуатації об'єктів.
- ▶ Порушення екологічних лімітів, нормативів, стандартів, вимог екологічної безпеки тягне за собою застосування заходів адміністративного впливу, а саме:
  - обмеження діяльності;
  - зупинення діяльності на певний час;
  - припинення діяльності.

Види дисциплінарних стягнень, передбачені Кодексом України про працю (ст. 147):

- догана;
- звільнення з посади.

ВИСНОВОК

- ▶ Україна повинна намагатися відповідним чином реагувати на суспільні проблеми і підтримувати прогресивні світові ініціативи та рішення: вступати у різні міжнародні союзи, товариства, підписувати угоди. Сьогодні, на межі третього тисячоліття, Україна намагається стати державою, надійним партнером щодо вирішення глобальних і регіональних проблем у європейському і світовому співтоваристві. Багатий природно-ресурсний потенціал, високоосвічене населення, розвинуті індустрія та інфраструктура створюють всі необхідні передумови для впровадження в Україні вимог даної Конвенції.
- ▶ Як свідчить досвід, проводити ефективну політику не виснажливого розвитку в державі досить важко навіть за умов процвітаючої економіки. Тим складнішою виглядає ця проблема в Україні, відновленій державі, яка переживає успадковану глибоку системну кризу і змушена одночасно вирішувати безліч проблем: економічних, соціальних, екологічних.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!!!

